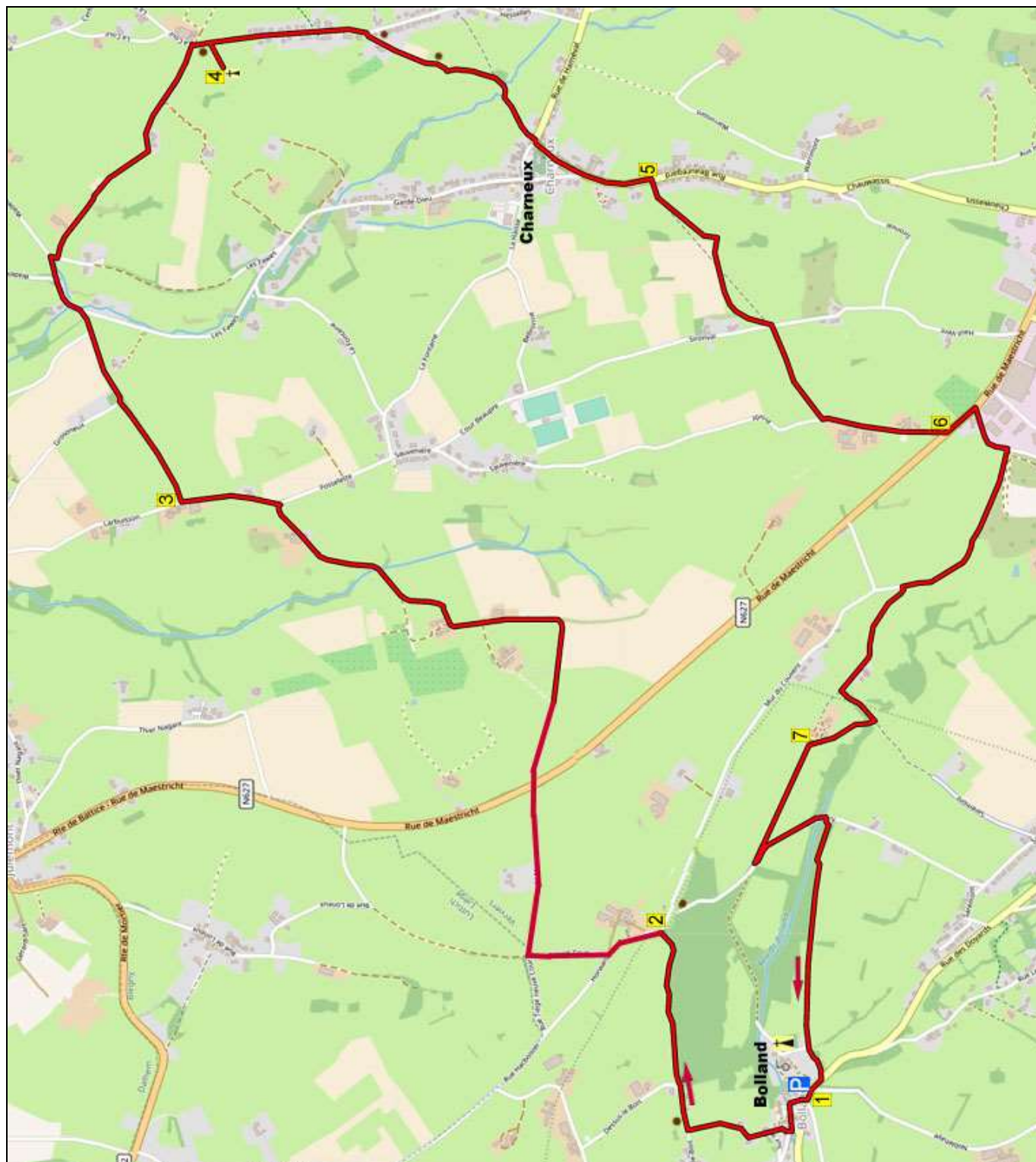

1412. BOLLAND 12,9 km

www.wandelgidszuidlimburg.com

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
12,94 km	3.25 uur	129 m	280 m

Zonder meer de meest panoramische wandeling uit deze wandelgids! Midden in het prachtige Land van Herve, op 20 km rijden van de Nederlandse grens, ligt het rustige dorpje Bolland, vernoemd naar het riviertje. Doel van deze heuvelachtige wandeling is het witte grote kruis betonnen Croix du Bois del Fièsse gelegen op een heuvel. De route gaat o.a. door weilanden met klaphekjes en over verkeersluwe (smalle) asfaltwegen met schitterende uitzichten. Vanuit het dorpje loopt u meteen via trappenpad en door weilanden omhoog en dan loopt u via het golvend landschap met prachtige uitzichten naar een wel heel bijzondere overnachtingsplaats. Vervolgens loopt u verder door het mooie landschap naar het op een heuvel gelegen 15 m hoge betonnen kruis genaamd Croix de Charneux, waar het uitzicht rondom overweldigend is. Via Charneux met de oude kerk loopt u o. a. door weilanden omhoog. Via smalle asfaltweg/voetpad loopt u via schitterend uitzicht omlaag en omhoog naar het beekje Le Bolland. Via leuk bospaadje en door weilanden loopt u door het dal van de Bolland langs de prachtige kerk naar Bolland, die op zondag van 14.00-1700 uur te bezichtigen, terugg. Zoek een heldere dag uit dan kunt u enorm ver kijken.

Startadres: parkeerplaats voor Chateau Bolland, Rue des Doyards 54, Bolland.

Wandelgids Zuid-limburg
www.wandelgidszuidlimburg.com

1412. BOLLAND 12,9 km

1. Met uw rug naar het poortgebouw van de kasteelboerderij, Ferme de Berlaymont, gaat u R.

(Het is een groot complex (19^e eeuw) met vier vleugels. Achter de kasteelhoeve ligt het kasteel. Het poortgebouw, gelegen tussen de muren van de stallen, bevat boven de poort een steen met het wapenschild van de familie Lannoy (1660). De westvleugel omvat het woongedeelte. De noordvleugel omvat de paardenstallen en de wagenstalling).

Meteen daarna aan de 4-sprong bij oorlogsmonument gaat u bij groot H. Hartbeeld R (Place de Wirher) de eenrichtingsweg omlaag, die beneden voor school (1924) naar links buigt met links het voormalig gemeentehuis van Bolland waaraan een oorlogsplaquette (1914-1918) hangt. Let op! Aan de T-splitsing, met links een wegwijk en jeu de boules baan en voor u het aan de brug hangende bordje Le Bolland, gaat u R links van huisnr. 4 het stenen trappenpad omhoog. *(U loopt dus niet de asfaltweg omhoog).* Na bijna 100 m gaat u RD de smalle asfaltweg omhoog. 100 m verder, aan het eind van de weg, gaat u bij huisnr. 10 L door het klaphekje en loop RD het steile graspaadje (kerkepaadje) door het weiland omhoog. Voorbij volgende klaphekje, waar u achteromkijkend prachtig uitzicht heeft, loopt u RD steil verder door het weiland omhoog met links haagbeuken. Boven rechts van woning gaat u bij trafohuisje door het klaphekje en ga dan R over de smalle asfaltweg met even verder bij zitbank weer mooi uitzicht. Waar na 150 m de smalle asfaltweg bij huisnr. 91 naar links buigt, gaat u R (Fosse Moray/groene pijl) over het pad. Negeer zijpaden en volg het stijgende pad RD langs en door de bosrand.

2. Na ruim 500 m gaat u L over de smalle asfaltweg, die meteen naar rechts buigt met even verder rechts een grote hoeve. Na 200 m gaat u aan de 4-sprong bij wegwijk RD over de smalle

asfaltweg met schitterend uitzicht over het Maasdal. 250 m verder gaat u beneden aan de 4-sprong bij bord "waterwingebied" R de asfaltweg omhoog, die na 300 m boven een dalende weg wordt met rondom weids uitzicht

(Boven ziet u een eindje verder voor u in de verte al het grote witte kruis op de heuvel waar u straks naar toe loopt).

Steek na 600 m bij wegwijk de drukke doorgaande weg (N627) over en loop RD de asfaltweg met schitterend uitzicht omlaag, die na 500 m naar links buigt. Blijf nu geruime tijd de rustige asfaltweg met mooi uitzicht RD volgen.

(Na 900 m maakt de dalende weg in het gehucht Roswel bij hoeve met mooi torentje en groot muurkruis t. h. a de fam Xhbitte een bocht naar rechts en links. Meteen voorbij de hoeve heeft u links mooi zicht op het torentje).

Na 1,3 km steekt u beneden de Rau de Rosmel over en 100 m verder ziet u links de kerk in Julemont).

Na 1,7 km boven aan de T-splitsing gaat u L (Larbuissou) omhoog.

(150 m verder voorbij de mooie met breuksteen gebouwde woning en bij elektriciteitsstoren met achterbalkon ziet u rechts weer het witte kruis. In deze voormalige elektriciteitsstoren kunt u wel op heel bijzondere plek overnachten. Logement insolite La Tour de Larbuissou heeft zelfs airconditioning).

3. Na 300 m gaat u tegenover groot muurkruis (huisnr. 284b) R de veldweg/graspad met prachtig uitzicht omlaag. Na 200 m wordt het graspad een dalend hol pad door bosstrook. Aan de 3-sprong gaat u RD de smalle asfaltweg omlaag en u passeert meteen links de inrit naar gîtes Grosneux. Negeer zijwegen. Aan de T-splitsing gaat u L de asfaltweg omhoog. Aan de 3-sprong bij huisnr. 13 gaat u RD verder omhoog. Na ruim 50 m gaat u aan de volgende 3-sprong R. Meteen daarna gaat u L (groene en rode rechthoek) de smalle asfaltweg omhoog.

Na 150 m gaat u voorbij boerderij RD het smalle pad door de bosstrook omhoog. Voorbij klaphekje loopt u RD door de rand van het weiland omhoog. Na 250 m verlaat u via klaphekje bij ijzeren hek het weiland en gaat u RD (rode en groene rechthoek) het smalle pad, dat meteen naar links buigt, omhoog. Boven bij woning met mooie boomhut loopt u RD de steile smalle asfaltweg omhoog met links weer prachtig uitzicht. Na bijna 400 m gaat u aan de T-splitsing bij wegwijk R omhoog. 50 m verder gaat u bij zitbank, een mooi pauzeplek, R en via klaphekje loopt u door het weiland langs de observatiepost van fort Battice omhoog naar het 15 m hoge betonnen Croix de Charneux ook wel Croix du Bois del Fiësse genoemd waar u op een hoogte van 269 N.A.P. rondom overweldigend uitzicht heeft.

(Oorspronkelijke werd het kruis "Bois de la fête" genoemd. Wellicht is de naam afgeleid van het feit dat op deze plek in de 13e eeuw toernooien werden georganiseerd tussen de ridders van Bolland, Xhéneumont, Charneux, Luik en Franchimont en zelfs uit Luxemburg. Het kruis is in 1913 geplaatst bij gelegenheid van een grote opdracht (welke?) op initiatief van de abt van de abdij van Val-Dieu (Godsdal) en de pastoor van Charneux. Het kruis, dat 's avonds verlicht is, domineert de hele regio en biedt een uitzonderlijk panorama over het Land van Herve.

Hier heeft u schitterend uitzicht op o.a. de toren van de abdij van Val-Dieu (spits groene kerktoren), de hoog gelegen kerk in St Jean-Sartre, het dorp Charneux (links). Rechts ziet u in de verte ook de St. Pietersberg in Maastricht (links van de hoge witte schoorsteen).

Vlakbij dit kruis staat ook de beroemde observatiepost MN29, die deel uitmaakte van de observatiegordel van het Fort Batiice, die de Duitse aanvallen van 10 en 17 mei 1940 doorstond. De observatiepost werd bemand door vijf dappere soldaten: drie werden gedood en de twee andere, die tijdens de gevechten gewond raakten, werden gevangen genomen. Bij de observatiepost, via draaihekje te bereiken, is een monument geplaatst ter ere van de gevallen soldaten (zie foto's). Fort Battice maakte deel uit van de fortengordel rond Luik).

4. Loop terug omlaag naar de asfaltweg en ga bij zitbank R (Champioment) de asfaltweg omhoog, die na 100 m boven in Charneux een dalende weg wordt.

(Omlaag lopend ziet u boven de glasfiber fabriek in Battice en bij huisnr. 586 passeert u een voormalige boerderij met de vele kleine ramen met tralies).

Na 500 m gaat u aan de 3-sprong bij zitbank R (Thier Pâquette) de doodlopende grindweg omlaag en even verder heeft u mooi zicht op de kerk van Charneux waar u dadelijk langs komt. Na 300 m bij zitbank en leerbord wordt het pad een mooi hol smal dalend pad. Beneden bij infobord steekt u via bruggetje het beekje over en

volg het pad RD (rode rechthoek) met rechts nog even het beekje.

(Op het infobord staan de dieren vermeld waarvan in de vlakbij links gelegen groeve sporen zijn gevonden. De route volgend ziet u links boven bij kapel een groot huis met bovenop het dak twee windvanen),

Het pad wordt een hol stijgend pad.

(Bijna boven bij ijzeren hek heeft u scherp rechts nog mooi zicht op het grote hoogstaand witte kruis).

In Charneux loopt RD (rue Grand-Vinâve) de asfaltweg langs de ingang van het kerkhof omhoog.

(Hier kunt u via het kerkhof een rondje om de met zandsteenblokken en kalksteen gebouwde Sint Sebastiaankerk (1615-116) lopen.

Meteen op het kerkhof ziet u voor u een groot missiekruis (1857) dat staat aan de in de 1^e helft van de 18^e eeuw gebouwde sacristie met het sierlijk torentje. De sacristie is gebouwd aan het verlengde van het koor.

De kerk is meestal gesloten zodat het mooie oude interieur (16^e -17^e en 18^e eeuw) helaas niet te bezichtigen is.

De kerk is omgeven door een in 1846 gebouwde kerkhofmuur. Op het kerkhof staan talrijke grafkruisen uit de 16^e, 17^e en 18^e eeuw).

Loop nu RD de asfaltweg omhoog met rechts de kerkhofmuur (1846) waarin 82 ringen zitten waaraan vroeger het vee werd vastgemaakt tijdens de jaarmarkt op Sint-Catharinadag. Aan de kerkmuur staat ook een veedrinkbak. Voorbij de kerk gaat u aan de 3-sprong bij het hoog staande houten kruis waaraan Jezus hangt en waar het beeld van Maria en Johannes (die 3-2021 weg was) staat, RD omhoog met rechts enkele oude woningen. Aan de ruime 3-sprong bij groot oorlogsmonument ter nagedachtenis aan de twee burgers en drie soldaten uit Charneux, die om het leven kwamen, gaat u RD verder omhoog en na 100 m passeert u rechts een aardig optrekje met leuk torentje op dak.

5. Na 300 m, 25 m voorbij huisnr. 115, gaat u bij trafohuisje R via klaphekje het weiland in en loop dan RD met links de afrastering tuin/woning. Op de hoek van de tuinafrastering loopt u schuin L door het weiland omlaag naar de beneden rechts van de drie bomen gelegen rechter hoek (hoek weiland/akker). Beneden in de hoek gaat u R via de brede opening gelegen tussen struikgewas en u loopt het volgend weiland binnen. Loop nu RD door het weiland omhoog met rechts afrastering/akker.

(Staat het gras laag, dan kunt u ook schuin L door het weiland omhoog lopen met bijna boven rechts van u een rij dennen).

Negeer klaphekje rechts en loop verder door het weiland omhoog met rechts een meidoornhaag.

Boven gaat u L en loop dan schuin rechts verder door het weiland omhoog richting wegkruis met rechts een open schuur en links een rij dennen. Bij ijzeren hek steekt u via 2 klaphekjes bij wegkruis de smalle asfaltweg over en loopt u RD door het weiland omhoog met rechts een meidoornhaag. Via bijzonder klaphek gaat u RD door het volgende weiland omhoog met rechts struikgewas.

(U kunt hier ook via het andere weiland omhoog lopen met links struikgewas. Bij volgend klaphekje loopt u RD. Ga nu verder bij **** in dit punt).

Boven in de rechterhoek gaat u via klaphekje het volgende weiland in en loop RD **** omhoog richting rij hoge bomen. Boven in het midden van de rij bomen gaat u via draaihekje L de smalle asfaltweg omhoog en u passeert rechts weer een groot muurkruis.

(Kijk hier bij draaihekje nog even achterom).

6. Bij wegkruis gaat u aan de drukke doorgaande weg (Battice-Eijsden/N627) L over de grasberm Na 100 m gaat u bij groot stenen wegkruis R de smalle betonplatenweg omlaag. Beneden aan de 3-sprong bij gasleidingpaal 564 gaat u R via de rood/witte paaltjes de smalle asfaltweg (voetfiets- ruiterspad) omhoog. Na 400 m ontvouwt zich links een prachtig panorama.

(Hier ziet u links de steenberg, een mijnmonument, van de voormalige steenkolenmijn in Micheroux. 100 m verder ziet u links beneden in het dal de kerk van Bolland waar u straks nog langs loopt).

200 m verder gaat u L de smalle asfaltweg met schitterend uitzicht langs de brievenbus omlaag. Voorbij huis loopt u bij knotwilg RD over het gras en gaat u via klaphekje RD (Sentier 140) door het weiland omlaag. Beneden in de linkerhoek gaat u door het klaphekje en loop RD (groene pijl) het (gras)pad omlaag. Negeer klaphekje rechts en loop RD door het weiland omlaag. Beneden gaat u vlak voor het beekje Bolland R en ga dan bij de laag hangende takken van wilgen door het klaphekje en volg RD het graspad omhoog richting zwarte stal. *(U steekt dus niet het beekje over).* Ga links van de zwarte stal door het

klaphekje en loop RD (groene pijl) de grindweg omhoog met rechts de zwarte stal.

7. Boven aan de T-splitsing, met rechts de mooie toegangspoort van hoeve, gaat u L over de smalle licht dalende weg. Na 400 m gaat u aan de omgekeerde Y-splitsing scherp L (groen pijl) de smalle later holle asfaltweg omlaag. Beneden steekt u de Bolland over en 10 m verder gaat u R over het bospaadje en volg het zigzaggende bospaadje met enkele "obstakels" met rechts beneden de Bolland, de u niet ziet. Na 200 m verlaat u via klaphekje het bospaadje en ga dan R door het weiland met rechts de bosrand/stroomgebied Bolland. Via klaphekje loopt u RD door het volgende weiland. Bij haagbeuk gaat u via overstap (voorzichtig met uw handen bij de prikkeldraad!) het volgende weiland in en loop dan RD door het weiland licht omhoog richting kerk. Bij grote braamstruik loopt u het volgende weiland binnen. Aan het eind gaat u voorbij de nauwe doorgang met ketting RD de asfaltweg omlaag met rechts beneden kasteel Bolland, dat afhankelijk van jaargetijde slecht te zien is.

(U kunt hier op zondag van 14 tot 17 uur de prachtige Sint-Apollinariskerk, die uit 1714 stamt, bezoeken. Binnen is het prachtig houtsnijwerk o.a. twee biechtstoelen gemaakt door Luikse meubelmakers te bewonderen.

Beneden bij de ingang van de kerk heeft u links zicht op het kasteel.

Al in de 13^e eeuw is er sprake van een kasteel op deze plek. De huidige hoofdburcht en de linker ronde hoektoren dateren uit de 16e eeuw en ondergingen tijdens de tweede helft van de 17de eeuw belangrijke aanpassingen. Het kasteel was ooit omgeven door een gracht.

Hier in het kleine dorpje Bolland heeft van 1624 tot 1795 ook nog een groot klooster van de Minderbroeders (Couvent des Récollets) gestaan. Toen het klooster omstreeks 1795 werd opgeheven, werden de gebouwen gebruikt als boerderij die nog steeds bestaat).

Aan de doorgaande weg gaat u R en dan komt u weer bij de parkeerplaats.

Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.